

Stefan Moysa

"Kirche - Ort des Geistes", Walter Kasper, Gerhard Sauter, Freiburg-Basel-Wien 1976 : [recenzja]

Collectanea Theologica 47/3, 190

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Rozważania są inspirujące, a czytelnik uzyskuje zarówno poszerzenie swoich wiadomości o teologii nawrócenia, jak i pomoc w egzystencjalnym jej przeżyciu. Ze względu na dobrą konstrukcję, książka nadaje się nie tylko jako pomoc w modlitwie indywidualnej, lecz też do rozważań wspólnotowych.

ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa.

Walter KASPER, Gerhard SAUTER, *Kirche - Ort des Geistes*, Freiburg-Basel-Wien 1976, Verlag Herder, s. 106.

Już od kilku lat powraca w ekumenicznych rozważaniach temat Ducha Świętego. Kościoły chrześcijańskie są świadome, że zachodzi między nimi tajemnicza łączność w Duchu Świętym i odczuwają potrzebę pogłębionej refleksji, która by pomogła wyjaśnić, na czym ta łączność polega. Temu celowi ma również służyć niniejsza książka, powstała z dwóch równoległych wykładów wygłoszonych przez katolickiego i protestanckiego teologa, a mająca jako przedmiot stosunek Kościoła do Ducha Świętego.

Kasper przedstawia swój temat na szerokim tle, gdyż analizuje najpierw przyczyny, dla których teologia zachodnia zapomniała o Duchu Świętym i ujemne skutki tego zaniedbania. Jako główny z nich uważa jednostronne związanie teologii z instytucją Kościoła pojętą w sposób sztywny i bezduszny. Tymczasem Duch Święty stwarza dla chrystologii i eklezjologii najbardziej uniwersalne perspektywy, obejmuje On nie tylko porządek odkupienia, ale i stworzenia. Jest twórczą Mocą która całą rzeczywistość doprowadza do eschatologicznej pełni.

W tej perspektywie określa Kasper Kościół jako sakrament Ducha, Kościół jest bowiem założoną przez Chrystusa wspólnotą i równoczesnym jej rzeczywistniem w Duchu. Jest instytucją i wydarzeniem zarazem, tajemniczym spłotem paradoksów. Jako sakrament Ducha nie jest samą rzeczywistością zbawczą, ale jej znakiem. Określony i pojęty może być w misji, jaką ma w stosunku do świata, a która polega na przeniknięciu tego świata Duchem. Duch jest w sposób tajemniczy związany z instytucją Kościoła, a ta konkretność i zgorzenie, jakie może z niej wynikać należą również do jego misji. Ponieważ jednak Kościół jest tylko sakramentem, Duch może działać również poza nim, tam gdzie chce. Kościół jest wreszcie improwizacją Ducha dlatego winien iść za Jego głosem zaangażować się w to co nowe i niezrewidziane.

Autor protestancki wyprowadza wszystkie swoje rozważania z zasady uterańskiej: Kościół istnieje tylko tam, gdzie jest Duch Boży. W ten sposób nie instytucja staje się miarą Ducha, ale Duch instancją krytyczną wobec instytucji. Sauter kładzie więc nacisk na ukrycie Ducha.

W obu ujęciach zaznacza się, mimo różnych punktów wyjścia, podstawowa zbieżność. Bowiem ani autor katolicki nie neguje wolności Ducha, ani protestancki konieczności Kościoła jako instytucji. Obydwa zaś rozważania prowadzą do pojmowania Kościoła jako wspólnoty, która potrzebuje łączności wewnętrznej.

ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa.

Bernhardt WELTE, *Maria die Mutter des Herrn. Meditationen*, Freiburg-Basel-Wien 1976, Verlag Herder, s. 93.

Rzadko można spotkać obecnie dobrą teologiczną albo popularną książkę o Matce Bożej. Po okresie pewnego maksymalizmu pod tym względem przydeł czas posuchy. Z tym większą satysfakcją bierze się do ręki wprawdzie